

nepostará se o jich dodání, ač je má, a tím více úmyslným ukrytím zásob, kterýžto čin jest nejlepším důkazem zlého úmyslu pachatelova, totiž úmyslu, že nechce svou dodávkovou povinnost splnit. Lichevní soud vychází dále s mylného stanoviska, že, když pro obžalované dne 25. ledna 1921 ještě nenastala povinnost dodávati předměty potřeby, nelze mluvit ani o povinnosti, podati vysvětlení. Lichevní soud směšuje dvě zcela různé věci, totiž povinnost, dodati obilniny na kontingent, a povinnost, podati rekvisiční komisi vysvětlení o stavu zásob. Oprávnění úřední osoby, požadovati od někoho vysvětlení o stavu jeho zásob obilí a mlýnských výrobků a konati prohlídku, jest zcela samostatné a není některak závislé na tom, zda někdo má uloženou dodávkovou povinnost či nikoliv. Směrodatným jest tu doslov předpisu §u 21 (2) vyhlášky ministerstva pro zásobování lidu ze dne 28. června 1920, čís. 423 sb. z. a n., který praví: »Zmocněnci ministerstva pro zásobování lidu neb okresního obilního ústavu jsou oprávněni v zemědělských a jiných podnikách, když se náležitě legitimují, vykonati prohlídky Těmto orgánům buď dovolen přístup do místností těch a buďtež jim, žádají-li o to, dána všechna vysvětlení, jichž žádají.« Ježto pak tento předpis zní zcela všeobecně, nelze o tom pochybovati, že obžalovaní byli povinni Janu D-ovi, zmocněnci okresního obilního úřadu, podati vysvětlení o stavu svých zásob, to tím více, ježto, jak ze spisů vysvitá, dodávkové své povinnosti ještě nevyhověli.

Čís. 1296.

»Svěřenou« ve smyslu §u 183 tr. zák. jest věc pouze tehdy, bylo-li nabyto její detence na základě smlouvy neb smlouvě podobného právního poměru se závazkem, věc tu svého času opět vrátiti.

(Rozh. ze dne 10. října 1923, Kr II 447/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 15. května 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry dle §§ 183, 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Přisvědčiti jest zmateční stížnosti po stránce hmotněprávní, že nálezačí soud neprávem uznal, že nábytek, o nějž jde, byl stěžovateli svěřen a tudíž jeho prodej zločinem zpronevěry. Za svěření pokládati lze věc jen tehdy, když nabyto bylo její detence na základě smlouvy nebo smlouvě podobného právního poměru se závazkem, věc svého času opět vrátiti. V tomto případě byl nábytek ovšem svěřen dceři obžalovaného až do úplného zapravení kupní ceny. Ohledně stěžovatele jest však toliko zjištěno, že když dcera jeho vzata byla do vazby, odvezl nábytek do bytu jejich rodičů. Ani jeho vědomí, že šlo o nábytek dceři

jeho svěřený, ani okolnost, že nábytek o své újmě v její nepřítomnosti odvezl, nečiní dle shora uvedeného nábytek věcí jemu svěřenou. Okolnosti uvedené ve spojení s pozdějším prodejem nábytku mohou po případě opodstatniti v jeho jednání jiný delikt majetkový (krádež, podvod), pro odsouzení za zpronevěru však nepostačují. Bylo proto zmateční stížnosti obžalovaného vyhověti, rozsudek zrušiti jako zmatečný, jelikož však nelze na zjištěném podkladě skutkovém vyloučiti, zda nejde o jiný delikt majetkový, vrátiti věc první stolici k opětnému projednání a rozsouzení.

Čís. 1297.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Kdo v době vázaného hospodářství brambory, opatřil sobě neb jiné osobě dopravní osvědčení pro zásilku brambor, jež byla zamýšlena bez vědomí válečného obilního ústavu, dopustil se pletich.

(Rozh. ze dne 12. října 1923, Kr I 460/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 10. října 1921, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle řu 23 čís. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. — a uvedl v otázce, o niž tu jde,

v d ů v o d e c h :

Dle řu 23 čís. 4 cís. nařízení ze dne 24. března 1919 čís. 131 ř. zák. tresce se pro přečin, kdož se pouští do pletich, způsobilých, stupňovati cenu předmětu (potřeby). Zákon předpokládá tedy, že účinek jím trestaný (vzestup ceny předmětu potřeby) může pletichami býti přivoděn, nerozeznáváje, zda vzestup ceny je přímým či nepřímým výsledkem pletich, a nepožaduje, by zboží bylo přímým bezprostředním předmětem pletich. To se podává z doslovu zákona, který nemluví o pletichách s předměty potřeby, nýbrž všeobecně o pletichách, způsobilých stupňovati cenu, a i ze smyslu zákona. Neboť pletichami rozumíme jakékoliv jednání, které se vymyká z rámce řádného obchodování, tedy zejména jakékoliv nabývání nebo zcizování předmětů potřeby, jimiž za účelem stejnoměrného zásobování všeho obyvatelstva veřejně hospodaří stát a nebo z příkazu státu veřejný orgán, mimo cestu, platnými předpisy určenou, za obcházení činitelů, převáděním tohoto druhu zboží z výroby do spotřeby a rozdělováním ho pověřených, jinými neoprávněnými k tomu osobami. Zákon tresce již pouštění se do pletich, jímž postihuje jakékoliv jednání, směřující ku pletichářskému nakládání s předměty potřeby, t. j. jakékoliv vědomé spolupůsobení při pletichách zamýšlených, zahájených anebo prováděných pachatelem, jemuž jest se zodpovídati, nebo jinou osobou, již pachatel opatřuje prostředky, odvrací překážky neb jiným způsobem napomáhá nebo k bezpečnému vy-